

Besluit van de raad van Oudewater houdende een verordening gemeentelijke onderscheidingen (Verordening gemeentelijke onderscheidingen Oudewater 2021)

De raad van de gemeente Oudewater;

gelezen het voorstel d.d. 25 januari 2022 van:
- burgemeester en wethouders

gelet op het bepaalde in artikelen 147 en 149 van de Gemeentewet;

b e s l u i t:

vast te stellen de: “**Verordening gemeentelijke onderscheidingen Oudewater 2021**”

Artikel 1 Gemeentelijke onderscheidingen

De gemeente Oudewater kent de volgende onderscheidingen:

1. het Ereburgerschap;
2. de Stadspenning, onderverdeeld in zeven categorieën;
3. het Redder in Nood-hartje.

Artikel 2 Het Ereburgerschap

1. Het Ereburgerschap kan door de Gemeenteraad worden verleend aan een persoon die:
 - a. woonachtig dan wel werkzaam is in de gemeente of op een andere manier duidelijk verbonden is met de gemeente, en van zeer grote betekenis is voor de gemeenschap van de gemeente Oudewater of;
 - b. een uitzonderlijke persoonlijke prestatie heeft geleverd op een of meer van de volgende terreinen: 1. sport: Olympisch kampioen, Wereldkampioen, Europees kampioen of een daarmee vergelijkbare prestatie; 2. kunst en cultuur: aantoonbare (inter)nationale erkenning en uitstraling; 3. bedrijfsleven: door leiding te geven aan een bedrijf dat innovatief in zijn bedrijfstak is, succesvol is en met een binding met de gemeente; 4. wetenschap: een aantoonbare (inter)nationale erkenning heeft verworven, bijvoorbeeld door het winnen van een wetenschapsprijs, en
 - c. daarmee landelijke dan wel internationale bekendheid heeft verworven, en
 - d. een voorbeeldfunctie vervult.
2. Een voordracht aan de raad tot verlening van het Ereburgerschap wordt uitsluitend gedaan door de Burgemeester, na een positief besluit van het gehele college en het presidium. Een voordracht vanuit de samenleving is niet mogelijk. Bij de voordracht wordt een CV en verklaringen, die de uitzonderlijke prestatie onderbouwen, overgelegd. Voorts wordt een voorafgaand een anteceden-tenonderzoek uitgevoerd en wordt de omgeving van de voor te dragen persoon gepeild om te bezien of deze persoon het ereburgerschap wil aanvaarden.
3. Het proces van het verlenen van ereburgerschap vindt tot en met het besluit daartoe onder geheimhouding plaats.
4. Bij het verlenen van het Ereburgerschap wordt een legpenning uitgereikt door de (loco)burge-meester. Dit kan gebeuren in een apart belegde bijeenkomst of in een al dan niet reguliere raadsvergadering. Van elk verleend Ereburgerschap zal bericht worden gezonden aan de pers.
5. Het Ereburgerschap kan door de burgemeester, gehoord hebbende het college en het presidium, aan een persoon worden ontnomen, wanneer zeer bijzondere redenen daartoe aanleiding geven. Hierbij kan onder meer gedacht worden aan een veroordeling tot gevangenisstraf. Alvorens de burgemeester hiertoe een voorstel doet, dient eerst onderzoek te worden gedaan en hoor- en wederhoor te worden toegepast. De resultaten hiervan worden besproken met het college van burgemeester en wethouders en in het presidium. Over het ontnemen van het Ereburgerschap zal op gepaste wijze worden gecommuniceerd.
6. De Gemeenteraad is bevoegd om in uitzonderlijke gevallen af te wijken van de bovenstaande bepalingen.

Artikel 3 De Stadspenning

1. De Stadspenning van de gemeente Oudewater kan door het college als blijk van grote waardering en bijzondere erkentelijkheid worden toegekend aan hen die zich gedurende een aanmerkelijke periode op een breed maatschappelijk terrein voor de gemeente verdienstelijk hebben gemaakt. Het college zal bij dit oordeel gebruik maken van zeven categorieën zoals in lid 3 van dit artikel beschreven.
2. De Stadspenning wordt door de burgemeester toegekend aan raadsleden die ten minste twee perioden van vier jaar in de raad van de gemeente Oudewater zitting hebben gehad en aan overige personen die naar het oordeel van het college van burgemeester en wethouders voor toekenning in aanmerking komen.
3. De Stadspenning wordt verdeeld in zeven categorieën (zie toelichting):
 - A) Geelbuik Stadspenning
 - B) Korstantsz Stadspenning
 - C) Van der Lee Stadspenning
 - D) Diede de Groot Stadspenning
 - E) Herman de Man Stadspenning
 - F) Swiebertje Stadspenning
 - G) Oudewater Veteran Coin
4. De Stadspenning heeft een ronde vorm met een middellijn van 50 mm. en wordt vervaardigd van zilver. De Stadspenning vertoont aan de voorzijde het wapen van de gemeente zoals dat op de ambtsketen is afgebeeld. Verder zijn op de voorzijde van de penning twee woorden half rond gegraveerd; aan de bovenzijde het woord "gemeente" en aan de onderzijde het woord "Oudewater". Aan de achterzijde van de Stadspenning is recht gegraveerd: "toegekend door het gemeentebestuur aan (voorletters plus achternaam begiftigde)". Onder de naam wordt de datum van uitreiking in cijfers gegraveerd (bijvoorbeeld: 01-06-2021) en de categorie waarbinnen de Stadspenning wordt uitgereikt. De Oudewater Veteran Coin is een afgeleide versie hiervan.
5. De Stadspenning wordt uitgereikt door de (loco)burgemeester op een door hem te bepalen wijze.
6. Bij de uitreiking van de Stadspenning wordt aan de begiftigde tevens een oorkonde overhandigd waarin de motieven die hebben geleid tot toekenning van de Stadspenning worden vermeld.
7. De Stadspenning wordt na uitreiking eigendom van de begiftigde.
8. Indien zeer bijzondere omstandigheden daartoe aanleiding geven, kan het college het besluit tot toekenning van de uitgereikte Stadspenning intrekken. Aan betrokkene wordt van deze beslissing schriftelijk mededeling gedaan, met het verzoek de toegekende Stadspenning en oorkonde aan het college van burgemeester en wethouders te retourneren.
9. Het college van B en W is bevoegd om in uitzonderlijke gevallen af te wijken van de bovenstaande bepalingen.

Artikel 4 Redder in Nood-hartje

1. Het Redder in Nood Hartje is voor mensen die voor anderen klaar staan, helpen of verzorgen. Het is een onderscheiding om mensen te bedanken voor hun inzet, hen te laten weten dat deze inzet gewaardeerd wordt en bedoeld voor mensen die hechte gemeenschapszin in onze gemeente invulling geven. Het gaat om mensen die bijvoorbeeld de boodschappen halen om iemand uit de brand te helpen, die een kaartje sturen of aandacht besteden aan eenzame ouderen, die anderen helpen als zij plotsklaps in de problemen komen. Voor mensen waarbij het nabuurschap hoog in het vaandel staat. Er voor elkaar zijn is niet vanzelfsprekend, met deze onderscheiding worden de Redders-in-Nood erkend en in het zonnetje gezet. Inwoners kunnen andere mensen nomineren.
2. Het collegebesluit tot het toekennen van het Redder in Nood-hartje en de burgemeester reikt de onderscheiding uit.

Artikel 5 Citeertitel

Deze verordening kan worden aangehaald als 'Verordening gemeentelijke onderscheidingen Oudewater 2021'.

Artikel 6 Inwerkingtreding en intrekking

1. Deze verordening treedt in werking op de dag na de bekendmaking en heeft terugwerkende kracht tot en met 16 september 2021.
2. Per datum van inwerkingtreding van deze verordening wordt de 'regeling toekenning stadspenning gemeente Oudewater', vastgesteld op 14 februari 2000, ingetrokken.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Oudewater in zijn openbare vergadering, gehouden op 21 april 2022,

drs. D.C. de Vries, Mw. E. Boers,

voorzitter griffier

Toelichting:

- A) Geelbuik Stadspenning - De Geelbuik Stadspenning wordt toegekend aan personen die vrijwillig grote prestaties hebben verricht op sociaal of maatschappelijk gebied voor Oudewater met een landelijke uitstraling. En voor personen die zich minimaal 10 jaar als vrijwilliger voor een sociaal of maatschappelijk doel hebben ingezet. De onderscheiding wordt alleen toegekend bij unanieme beslissing van het college van B en W. De Geelbuik Stadspenning is genoemd naar de inwoners van Oudewater die ook wel "Geelbuiken" genoemd. Vroeger liepen veel inwoners van de stad letterlijk rond met een gele buik. Die gekleurde buik liep men op tijdens het maken van touw, omdat uit de vezels van de hennep, die ze op hun buik droegen, geel vocht vrijkwam.
- B) Korstantsz Stadspenning - (Politiek) De Korstantz Stadspenning wordt toegekend aan een persoon die op politiek gebied een uitzonderlijke prestatie heeft geleverd. Of aan Oudewaterse organisaties of personen die zich meer dan 15 jaar buitengewoon verdienstelijk hebben gemaakt voor Oudewater op politiek, sociaal, cultureel of maatschappelijk gebied. Kandidaten worden voorgedragen aan de burgemeester. Daarnaast wordt deze stadspenning door de burgemeester toegekend aan raadsleden die ten minste twee perioden van vier jaar in de raad van de gemeente Oudewater zitting hebben gehad. De Korstantsz Stadspenning is genoemd naar de eerste burgemeester van Oudewater die bekend is: Jan Korstantsz (1466).
- C) Van der Lee Stadspenning - (Bedrijfsleven) De Van der Lee Stadspenning wordt toegekend aan bedrijven en instellingen die sinds de oprichting gevestigd zijn in de gemeente Oudewater en die 75 jaar bestaan of in een veelvoud van 10 of 25 jaar daarboven. Verder aan Oudewaterse ondernemers die op economisch / ondernemend gebied een uitzonderlijke prestatie hebben geleverd of aan ondernemers die zich meer dan 15 jaar buitengewoon verdienstelijk hebben gemaakt voor Oudewater op sociaal, cultureel, maatschappelijk of economisch gebied. De Van der Lee Stadspenning is genoemd naar de ondernemersfamilie Van der Lee, die met hun touwfabriek ruim 450 jaar touw in de gemeente Oudewater hebben gemaakt. Bovendien combineerden vrijwel alle Van der Lee's hun werk in de touwfabriek met een bestuursambt. Zij waren schout, schepen, raadslid of burgervader.
- D) Diede de Groot Stadspenning - (Sport) De Diede de Groot Stadspenning wordt toegekend aan een persoon die op sportief gebied een uitzonderlijke prestatie heeft geleverd. Of aan Oudewaterse sportorganisaties of personen die zich meer dan 15 jaar buitengewoon verdienstelijk hebben gemaakt voor Oudewater op sociaal, cultureel of maatschappelijk gebied. De Diede de Groot Stadspenning is genoemd naar ereburger Diede de Groot van Oudewater en kampioen rolstoel-tennispeelster. Haar indrukwekkende tenniscarrière kwam in 2021 tot een ultiem hoogtepunt toen zij de zogenoemde "Golden Grand Slam" behaalde. In dat jaar won zij namelijk goud op alle Grand Slam toernooien: Wimbledon, Roland Garros, US Open, Australian Open en haalde goud op de Paralympische Zomerspelen in Tokyo.
- E) Herman de Man Stadspenning - (Kunst & Cultuur) De Herman de Man Stadspenning wordt toegekend aan een persoon die op literair, kunst of cultureel gebied een uitzonderlijke prestatie heeft geleverd. Of aan Oudewaterse culturele organisaties of personen die zich meer dan 15 jaar buitengewoon verdienstelijk hebben gemaakt voor Oudewater op sociaal, cultureel of maatschappelijk gebied. De Herman de Man Stadspenning is genoemd naar de Nederlandse schrijver van voornamelijk literaire streekromans Salomon Hamburger. Hij groeide op in de Lopikerwaard en omgeving. Hij heeft een aantal jaren in Oudewater gewoond en ligt hier begraven. Diverse van zijn romans zijn gesitueerd in de plaatsen waar hij opgroeide. Zijn bekendste roman is Het wassende water uit 1925.
- F) Swiebertje Stadspenning - (Kinderen/Jongeren) De Swiebertje Stadspenning wordt toegekend aan Oudewaterse Kinderen/Jongeren tot 21 jaar (zowel individuen als groepen) die zich (minimaal 3 jaar) op eigen initiatief belangeloos inzetten voor inwoners van de gemeente Oudewater. Of aan hen die zich op sociaal, maatschappelijk, cultureel of economisch gebied hebben ingezet. En

voor kinderen / jongeren die eenmalig een unieke prestatie hebben verricht voor de Oudewaterse samenleving en daarmee een voorbeeld zijn voor anderen. De Swiebertje Stadspenning is genoemd naar de titel van een reeks Nederlandse kinderboeken, vanaf 1936 geschreven door John Henri uit den Bogaard, en van een Nederlandse televisieserie die op de boeken gebaseerd is, uitgezonden door de NCRV in de jaren 60 en 70. De opnames van de populaire TV-serie Swiebertje werden meestal opgenomen in Oudewater. Zo is de begintune van het programma opgenomen in de Ruige Weide. Daarnaast zijn er ook opnames gemaakt in het Oudewaterse stadhuis. Als veldwachter Bromsnor hem opsloot in de gevangenis dan werd hij opgesloten onder het bordes het stadhuis. Joop Doderer vertolkte de rol van de sympathieke zwerver van 1955 tot 1975. Van hem als Swiebertje staat een standbeeld tegenover het stadhuis.

- G) Oudewater Veteran Coin – (Veteranen) De Oudewater Veteran Coin wordt toegekend aan Oudewateraren die uitgezonden zijn naar oorlogssituaties of op vredesmissies. De speciale munt drukt vanuit de gemeente de waardering uit, erkenning van het werk van (ex-)militairen die uitgezonden zijn. De Coin heeft daarnaast als doel om ook de Oudewaterse militairen met elkaar te verbinden. De Veteran Coin is binnen de militaire organisatie een traditie. Steeds meer gemeenten maken hun eigen Coin voor hun veteranen.